

จุดสาร
ตีชยเก่า

สู่โตม

ฉบับ พฤษภาคม

๓๕ ปี ธรรมศาสตร์
สร้างชาติ...สร้างธรรม

สำนักงานศิษย์เก่าสัมพันธ์

“สุโธม” ฉบับปฐมฤกษ์ ขอแนะนำสำนักงานและกิจกรรมบางกิจกรรม ดังนี้

สำนักงานศิษย์เก่าสัมพันธ์ ฯ อยู่ที่ยี่ชั้น 2 อาคารอเนกประสงค์ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ท่าพระจันทร์) เป็นหน่วยงานหนึ่งของมหาวิทยาลัย จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างมหาวิทยาลัยกับศิษย์เก่า ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และบทบาทในการดำเนินงาน ดังนี้

วิสัยทัศน์ :

สานสัมพันธ์ สร้างเครือข่าย ร่วมพัฒนามหาวิทยาลัยสู่ความเป็นเลิศ เป็นธรรม นำสังคม”

พันธกิจ :

1. มีบทบาทสำคัญในการสร้างเครือข่าย และความร่วมมือของศิษย์เก่า
2. มีการดำเนินงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว
3. สนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในทุกๆ ด้านในอันที่จะเสริมสร้างให้มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีการบริหารงานทันสมัย มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับและพึงพิงของสังคม

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับศิษย์เก่า
2. เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความสามัคคีระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบัน
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
4. เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สถาบันและสังคม

ประกาศ

คุณอุกฤษ พายุรักษ์ หรือเพื่อน ๆ ที่สามารถติดต่อคุณอุกฤษ พายุรักษ์ กรุณาช่วยแจ้งคุณอุกฤษด้วยว่า เพื่อนร่วมรุ่น คณะเศรษฐศาสตร์ต้องการติดต่อ ขอให้ติดต่อสำนักงานศิษย์เก่าสัมพันธ์ หรือใครทราบที่อยู่ปัจจุบันของคุณอุกฤษ พายุรักษ์ กรุณาแจ้งสำนักงาน ฯ ด้วย

ขอเชิญเพื่อน ๆ ธรรมศาสตร์ 2506 ร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์ “สายสัมพันธ์ธรรมศาสตร์ 2506 (ศิลปศาสตร์ รุ่น 2) ในวันอาทิตย์ที่ 12 กรกฎาคม 2506 ที่โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค ถนนรัชดาภิเษก สนใจติดต่อคุณวิชาติ อัครนันท โทร. 08-1834- 6935

บทบาทหน้าที่ :

1. สร้างสานความสัมพันธ์กับศิษย์เก่า
2. รณรงค์หารายได้ เพื่อจัดสรรเป็นทุนการศึกษาและดำเนินกิจกรรมของสำนักงาน
3. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของสำนักงานและมหาวิทยาลัย
4. จัดทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อศิษย์เก่าและสังคม

ที่มาของรายได้ :

1. จากการจัดทำกิจกรรมและจำหน่ายของที่ระลึกภายใต้ตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
2. มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณพิเศษสนับสนุนบางส่วน

กิจกรรมที่ดำเนินการในปัจจุบัน :

1. กองทุนทำบุญวันเกิดกับธรรมศาสตร์
2. กองทุน 75 ปีธรรมศาสตร์ 75 ทุนการศึกษาเพื่อนักศึกษาธรรมศาสตร์
3. บัตรเครดิตธรรมศาสตร์-กสิกรไทย
4. การจัดทำและจำหน่ายของที่ระลึกภายใต้ตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย
5. กิจกรรมเพื่อสังคม
6. การจัดทำจุลสารศิษย์เก่าสัมพันธ์
7. การบริหารจัดการเว็บไซต์และพัฒนาระบบฐานข้อมูลศิษย์เก่า

สู่โดม ปฐมฤกษ์

“75 ปี ธรรมศาสตร์บ้านของเรา”

สารบัญ

- 01 ศิษย์เก่าสัมพันธ์ : เรื่องราว ชาวสาธิตประชาสัมพันธ์จากศิษย์เก่า และสมาคม
- 03 ทบธรรมศาสตร์ : ปฐมบทต้อนรับ “สู่โดม”
- 04 ธรรมศาสตร์ประกาศนาม : ความภาคภูมิใจปีที่ 75
- 05 ศิษย์เก่าเล่าเรื่อง : บรรเลงเพลงเขารุ่นในรอบรั้วมหาวิทยาลัย
- 09 จารึกลาบโพธิ์ : เรื่องเล่าย้อนวัยเรียนในรั้ว มธ.ของทำนอกริการดี ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล นิตติไกรพจน์
- 11 จากบึงถึงพี : อายกพาที่เที่ยวในรั้ว (มธ.)รังสิต
- 13 บทความพิเศษ : จากวันนั้น...ถึงวันนี้ 75 ปีแห่งการก่อตั้งบ้านของเรา
- 14 ชุบชิววอไบ : นิดๆ หนอยๆ ด้วยความรักและเคารพ
- 15 สุกุลนานกายเล่ม : เขาคือใครหนอ?

จุดสารศิษย์เก่าสัมพันธ์ “สู่โดม”

คณะที่ปรึกษา รศ. ยุพา กาญจนกุล รศ. วิทยา ต้านธำรงกุล ผศ.ชวลีพร เกษโกวิท นางสาวสิริลักษณ์ จันทร์วงศ์ นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา และนายมนตรี ลีร์ฉิมไธ

คณะทำงาน นางสาวอัจฉราพร กมูทพิลสมัย นางสาวจิตติมน เลิศศิริสาคร นางสาวรัชฎา คงศรี นายอักรพล จรมุสิก นางสาวชนกนาถ ลิทธิอำไพ และ นางสาวองค์อร สหชัยรุ่งเรือง

ต้อนรับ “สู่โตม”

ขอเปิดคอลัมน์ด้วยความรู้สึกภาคภูมิใจยิ่งในฐานะลูกแม่โตม ด้วยคำขวัญ “75 ปีธรรมศาสตร์ สร้างชาติ สร้างธรรม” ในโอกาสที่สำนักงานฯ จึงได้จัดทำจุลสารศิษย์เก่าสัมพันธ์ “สู่โตม” ฉบับปฐมฤกษ์ขึ้น เพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อระหว่างมหาวิทยาลัย กับศิษย์เก่า และเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และกิจกรรมของมหาวิทยาลัย สำนักงาน และศิษย์เก่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางที่จะนำศิษย์เก่ากลับสู่โตมอีกครั้ง ตามชื่อของจุลสารฉบับนี้ และภายใต้ข้อจำกัดบางประการ จึงได้กำหนดเผยแพร่ปีละ 3 ฉบับ

ในฉบับนี้จะเริ่มเปิดโลกทัศน์ในมุมมองต่าง ๆ แบบสบาย ๆ ด้วยการแนะนำสำนักงานในคอลัมน์ศิษย์เก่าสัมพันธ์ ซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับศิษย์เก่าโดยเฉพาะ โดยสำนักงานจะได้เผยแพร่กิจกรรมต่าง ๆ ในขณะเดียวกันศิษย์เก่าก็สามารถใช้ประโยชน์ในพื้นที่นี้เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรม รับผิดชอบ (ลูกแม่โตม) ทำงาน ตามหาเพื่อนร่วมรุ่นที่พลัดพรากจากกันนาน หรือประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือบริการเพื่อเพื่อนธรรมศาสตร์ ต่อด้วยคอลัมน์ธรรมศาสตร์ประกาศนาม ในความภาคภูมิใจปีที่ 75 และคอลัมน์ศิษย์เก่าเล่าเรื่อง ที่บอกเล่าความเป็นมาของมหาวิทยาลัยในอดีตต้น ๆ จากรุ่นพี่ ตามด้วยการสัมภาษณ์มุมมองต่าง ๆ จากท่านอธิการบดีในฐานะผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในคอลัมน์วารีกานไอซ์ และคอลัมน์จากน้องถึงพี่ ในฉบับนี้เพื่อนรุ่นน้องปัจจุบันจะนำเพื่อนรุ่นพี่ไปชมพัฒนาการของมหาวิทยาลัยที่ศูนย์รังสิต จากนั้นจะเป็นการรำลึกในจิตวิญญาณของความเป็นธรรมศาสตร์ในคอลัมน์บทความพิเศษ พร้อมด้วยเสียงกระซิบกระซาบค่อย ๆ และดัง ๆ ในคอลัมน์ซุบซิบวงใน และท้ายสุดเชิญร่วมสนุกสนานท้ายเล่มกับเขาคือใครหนอ

ด้วยความปรารถนาและความตั้งใจในการจัดทำจุลสารฉบับนี้ของสำนักงานฯ คงไม่สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี หากขาดความความปรารถนาดีและความสนับสนุนจากที่ ๆ เพื่อนๆ และน้อง ๆ เลือดเหลืองแดงในคณะผู้จัดทำนี้ ซึ่งได้ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ และพร้อมใจกันผลักดันในการกระทำให้บรรลุผลสำเร็จได้ จึงขอขอบคุณในโอกาสนี้

จิตติมน เลิศศิริสาคร
บรรณาธิการ

ความภาคภูมิใจปีที่ 75

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ประสบความสำเร็จอย่างมากในการพัฒนาด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา โดยได้รับการประเมิน ดังนี้ ระดับดีมาก จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในการประเมินการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2551 (4.3264 จาก 5 คะแนน) โดยมีตัวชี้วัดที่น่าสนใจ คือ

- ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตของผู้ใช้บัณฑิต ในประเด็น ด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานความรู้ความสามารถทางวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ (4.84 จาก 5 คะแนน)

- ความพึงพอใจต่อบทบาทของสถาบัน ในประเด็น ด้านการเตือนสติให้สังคม การชี้้นำให้สังคม และการตอบสนองความต้องการของสังคม (3.80 จาก 5 คะแนน)

1 ใน 8 สถาบันการศึกษาที่มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ที่ได้มาตรฐาน ประจำปีการศึกษา 2550 จากโครงการประกวดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ระดับทองคำ (Gold Award) จาก Reader's Digest Trusted Brand 2009 หมวดมหาวิทยาลัยระดับประเทศ โดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ความเชื่อถือได้ คุณภาพ คุณค่า ความเข้าใจในความต้องการของผู้บริโภค ความสามารถในเชิงนวัตกรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม

โดย คุณสิริลักษณ์ จันทรวงค์

นักศึกษ ม.ร.ก. รุ่น 2491

เข้าเรียน ม.ร.ก. 2491

ฉันก้าวเข้าสู่ประตูกำแพงมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง ชื่อย่อ ม.ร.ก. เมื่อปี 2491 เรียนคณะบัญชี หลักสูตร 5 ปี เทียบเท่าปริญญาโท จบบัญชีธรรมศาสตร์สมัยนั้นได้รับประกาศนียบัตร ไม่มีปริญญา เพราะถือว่าเป็นสาขาวิชาซีพตตามแบบอังกฤษ เลขทะเบียนนักศึกษา 1934/พ.บ. จบประกาศนียบัตรการบัญชีปีที่ 3 สมัยแรกเมื่อปี 2494 เทียบเท่าปริญญาตรี จบประกาศนียบัตรการบัญชีชั้นสูง ปี 5 สมัย 2 ปี 2496 เทียบเท่าปริญญาโท สมัยนั้นบัญชีธรรมศาสตร์มีชื่อที่สุดของเมืองไทย จบบัญชีธรรมศาสตร์เท่านั้นจึงจะมีสิทธิเป็นผู้สอบบัญชีได้

ปีนั้นมีฉันคนเดียวที่จบ ม. 8 คณะวิทยาศาสตร์จากโรงเรียนสตรีวัดระฆังมาเข้าธรรมศาสตร์ นอกนั้นมาจากคณะอักษรศาสตร์ 2 คน คือ เทญศรี ต้นเรื่องชาติ และเรณู ดาวราย หลายคนไปเข้าจุฬาฯ เพื่อกลุ่มเดียวกันก็มีอู๊ด (ละม่อม) ไปเรียนคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ และวันดี บุรณานูวัตรเรียนคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาฯ ปีต่อมามีปูย (นันทนา) จากคณะวิทยาศาสตร์ และปาน (บุญยืน) จากคณะอักษรศาสตร์ มาเข้าธรรมศาสตร์ สมัยก่อนมหาวิทยาลัยมีเพียง 3 แห่งเท่านั้น คือ ธรรมศาสตร์ จุฬาฯ และเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมืองตั้งขึ้น หลังมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 24 มิถุนายน 2475 จากระบบสม-

บูรณาการสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย มุ่งหนักไปในทางวิชาการอันจำเป็นของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย หลักสูตรการศึกษาที่เตรียมอารยประเทศ ม.ร.ก. ถูกผู้มีอำนาจบีบบังคับล้มเลิกตลอดมา

เนื่องจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้ถือกำเนิดจากความริเริ่มของ ดร. ปรีดี พนมยงค์ หลังกบฏวังหลวง ดร.ปรีดีต้องลี้ภัยการเมืองไปอยู่ต่างประเทศ นับแต่นั้นมามหาวิทยาลัยแห่งนี้จึงถูกกระทบกระเทือนถูกบีบบังคับล้มเลิกจากผู้มีอำนาจอย่างต่อเนื่องตลอดมา ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของนัก ศึกษาหลายครั้งหลายหน กระทั่งส่งทหารเข้ายึดครองมหาวิทยาลัย หวังจะทำลายธรรมศาสตร์สิ้นซาก สุดท้ายยังคงกล่าวอ้างจับกุมคุมขังนักศึกษาในกรณี "กบฏสันติภาพ" อีกด้วย ฉันเข้า ม.ร.ก. ในสภาวะการณ์ที่เลวร้ายเช่นนี้ และเติบโตใหญ่เจริญวัยทางด้านความคิดการเมืองมาจนถึงปัจจุบันนี้

เริ่มจากปี 2491 ในเดือนพฤษภาคม ฉันเพิ่งเข้าธรรมศาสตร์ เนติบัณฑิตสภาได้ออกข้อกำหนดให้บัณฑิต ม.ร.ก. ต้องเรียนเพิ่มอีก 1 ปีหลังจากเรียนจบแล้ว ที่ "สำนักอบรมกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา" จึงจะประกอบอาชีพทนายความขั้นหนึ่งสามารถว่าความได้ทั่วประเทศ ซึ่งแต่เดิมนบัณฑิต ม.ร.ก. พอเรียนจบก็มีสิทธิเช่นนี้อยู่แล้ว นักศึกษากว่า 5,000 คน ได้ลุกขึ้นต่อสู้ ชุมนุมประท้วงหลายหน อันดับ รongเดช กริดเลือดประท้วง และมีการนัดหยุดเรียน ผู้กุมอำนาจการปกครองหาได้สนใจแต่อย่างใดไม่

ต่อมาผู้กุมอำนาจประกาศใช้กฎ ก.พ. ที่ 110 มากดหัวบัณฑิต ม.ร.ก. อีก ให้สิทธิแก่บัณฑิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ มากกว่าผู้สำเร็จปริญญาธรรมบัณฑิตจากระบบธรรมศาสตร์ โดยให้

บัณฑิตจุฬาฯ ได้รับการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการโดยทันที ในอัตราชั้นตรี และได้รับเงินเพิ่มค่าวิชาอีก 30 บาท ส่วนบัณฑิตจากธรรมศาสตร์นั้น มีข้อแม้ว่าหากมีตำแหน่งว่างเหลืออยู่จึงจะได้รับการบรรจุ และบรรจุได้เพียงอัตราชั้นจัตวาอันดับ 3 ขึ้น 70 บาท นักศึกษา ม.ธ.ก. จึงชุมนุมประท้วงต่อสู้อย่างเหนียวแน่น ออกแถลงการณ์แจกจ่ายทั่วพระนคร คณะรัฐมนตรีจึงยอมแก้ไขร่างกฎ ก.พ.นี้ให้เป็นธรรม

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ผ่านผ่านไปไม่นาน ท่ามกลางกลิ่นอายของสงครามในสมรภูมิเกาหลี อินโดจีน มลายู พม่า ฯลฯ และท่ามกลางสงครามประสาทรบระหว่างอเมริกากับโซเวียตทำให้เกิดความหวั่นวิตกกับชาวโลกว่า สงครามใหญ่อาจจะปะทุขึ้นมาอีก ชีวิตแล้วชีวิตเล่าจะต้องมาสังเวยล้มตายลงในสมรภูมิต่างๆ ผู้ถูกรุกรานกับผู้ถูกรุกราน ผู้ถูกขี่กับผู้ถูกกดขี่ที่ทับถมกันไปไม่มีที่สิ้นสุด จึงมีการเคลื่อนไหวรณรงค์เรียกร้องสันติภาพคัดค้านสงครามในขอบเขตทั่วโลก ส่งผลสะท้อนถึงประเทศไทยและขบวนการสันติภาพในประเทศไทย คณะกรรมการสันติภาพแห่งประเทศไทยได้ก่อตั้งขึ้น เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2494 ได้มีการคัดค้านการส่งทหารไปร่วมรบในเกาหลีกับอเมริกา นักศึกษา ม.ธ.ก. จึงเข้าร่วมการเคลื่อนไหวรณรงค์เรียกร้องสันติภาพคัดค้านสงครามในครั้งนี้ด้วยอย่างเอกรวมใจและแข็งขันยิ่ง คณะกรรมการนักศึกษาได้ประกาศตั้งคณะกรรมการสันติภาพใน ม.ธ.ก. เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2494 ออกแถลงการณ์ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้มีสันติภาพถาวร เรียกร้องให้มหาประเทศทำสัญญาสันติภาพ จัดชุมนุมปราศรัยในท้องประชุมมหาวิทยาลัย กลุ่มนิสิตเพื่ออื่น ๆ ฯลฯ เขาเคยล้อว่า กลุ่มนอกห้องเรียน ก็เข้าร่วมรณรงค์เรียกร้องสันติภาพคัดค้านสงครามอย่างเอกรวมใจเองก็ถือโอกาสออกขอชนบทกับป่า เพื่อโฆษณาและรณรงค์ให้มีการลงนามเรียกร้องสันติภาพ การเรียกร้องสันติภาพในธรรมศาสตร์ดำเนินไปอย่างกว้างขวางและซึ่มลึกและคึกคักมีชีวิตชีวาอย่างยิ่ง แม้นักศึกษาที่ก้มหน้าก้มตาเรียนก็มาลงนามด้วย พวกเขาบอกว่า สันติภาพเป็นสิ่งที่ตั้งงาม สงครามรุกรานคือ ความชั่วร้าย พวกเขาไม่กลัวที่จะลงนามสันติภาพ เพราะเราทำในสิ่งที่ตั้งงามชอบธรรม

นักศึกษา ม.ธ.ก. ถูกเพิ่งเล็งหน้า เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2494 ตำรวจสันติบาลจำนวนหนึ่งได้เข้ามาสอบสวนติดตามการเคลื่อนไหวของนักศึกษาและดูความหมายอาจารย์ให้ระบบและขัดขวางการเคลื่อนไหวของนักศึกษา ฉึกโปสเตอร์โฆษณาเรียกร้องการสันติภาพนักศึกษา ม.ธ.ก. ไปสอบสวนยิ่งทำให้นักศึกษาที่เพิ่มความเข้มแข็งและเอาจริงเอาใจในการพิทักษ์สันติภาพยิ่งขึ้น ต่อสู้คัดค้านการสอบสวนและเข้าร่วมในวันสอบสวนนั้นด้วย เมื่อถึงวันนัดสอบสวน คือ วันที่ 26 มิถุนายน 2494 นักศึกษาไปเข้าร่วมการสอบสวนแม้ในห้องประชุม และขอ

ประกาศเป็นผู้ต้องหามาให้สอบสวนทุกคน การสอบสวนจึงล้มเหลวไปถึงขั้นนั้นก็ยังคงเอาผิดทางวินัยต่อคณะกรรมการสันติภาพของ ม.ธ.ก.

สมาน สุวรรณโชติ เขียนไว้ในเรื่องการต่อสู้ของนักศึกษา ม.ธ.ก. ว่า “ไม่ว่าจะพิจารณาในแง่กฎหมาย เหตุผล หรือความถูกต้อง การกระทำของนักศึกษาควรจะเป็นสิ่งที่น่ายินดี อย่างน้อยที่สุดก็แสดงให้เห็นว่า เยาวชนและคนไทยที่ได้รับการศึกษากลุ่มหนึ่ง ก็รู้จักคุณค่าของการที่เกิดมาและอยู่ในประเทศที่เป็นประชาธิปไตย ใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการบำเพ็ญกรณียกิจแก่ประเทศชาติ และเพื่อมนุษยอันควรแก่ความภาคภูมิใจ”

บรรดาคือหนังสือพิมพ์ก็ได้เข้าร่วมเคลื่อนไหวรณรงค์เรียกร้องสันติภาพอย่างเอกรวมใจและเข้มแข็งยิ่ง และก็ถูกคุกคามอย่างหนักเช่นเดียวกัน ด้วยการใช้ พ.ร.บ. การพิมพ์ พ.ศ. 2484 และประมวลกฎหมายอาญามาคุกคามต่อหนังสือพิมพ์ มีการตรวจข่าว ตัดข่าว จับกุมบรรณาธิการปิดหนังสือพิมพ์ ตักเตือน และห้ามโฆษณาข่าวสารการเมืองระหว่างประเทศ กระทั่งมีการลอบยิงนายสุรีย หอวงวานิช บรรณาธิการหนังสือพิมพ์เสียดไทย และยิงนายอารีย์ ลีวีระ เจ้าของหนังสือพิมพ์สยามนิกร พิมพ์ไทย เสียชีวิต

สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยได้การต่อสู้อย่างเข้มแข็งกักทางอำนาจรัฐอย่างห้าวหาญ

การเคลื่อนไหวรณรงค์เรียกร้องสันติภาพคัดค้านสงครามครั้งนี้ ยิ่งดำเนินไปอย่างกว้างขวางในหมูชนทุกหมู่เหล่า ไม่ว่ากรรมกร ชาวนา กระทั่งแม่ค้าหาบเร่ด้วย ทหารยึด ม.ธ.ก. นักศึกษาต่อสู้เอา ม.ธ.ก. คืน

ระหว่างที่นักศึกษาธรรมศาสตร์ได้เคลื่อนไหวรณรงค์เรียกร้องสันติภาพคัดค้านสงครามนั้น เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2494 ก็เกิดกบฏ “แมนฮัตตัน” ทหารถือโอกาสเข้ายึดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง นักศึกษาต้องหยุดเรียนชั่วคราว ทางการยังถือโอกาสเรียกนักศึกษา 13 คน มาสอบสวนเกี่ยวกับการเรียกร้องสันติภาพต่ออีก หลังจากที่มีการสอบสวนล้มเหลวครั้งที่แล้วสั่งห้ามนักศึกษา 9 คนเข้าฟังคำบรรยาย

ภายหลังเหตุการณ์กบฏแมนฮัตตันสงบลง เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2494 นักศึกษาที่มุ่งหน้าไปเรียนตามปกติ ปรากฏว่ามหาวิทยาลัยสั่งปิดโดยไม่มีกำหนด นักศึกษาได้แต่งตั้งทหารเข้ายึดมหาวิทยาลัยโดยอ้างกฎอัยการศึก สิ่งที่พบเห็นในมหาวิทยาลัย คือ กองทหารและอาวุธนานาชนิดเต็มไปหมด เข้าวันต่อมนักศึกษาที่คงไปมหาวิทยาลัยทุกวัน หวังว่ามหาวิทยาลัยจะได้เปิดเสียที นักศึกษาจะได้เล่าเรียนตามปกติวันแล้ววันเล่านักศึกษาที่กรอคอยด้วยความหวังให้ ม.ธ.ก. เปิดเรียนแบบปกติการ

หลังจากคณะกรรมการนักศึกษาและนักศึกษาจำนวนหนึ่ง

สุโธม I คิษย์เก่าเล่าเรื่อง

เข้าพบผู้บริหารการแทนผู้ประสานการมหาวิทยาลัย เร่งเร่งให้เปิดมหาวิทยาลัย จนกระทั่งเดือนหนึ่งผ่านไป มหาวิทยาลัยจึงได้เปิดเรียน แต่เปิดเรียนแบบพิกลพิการ นักศึกษาต้องแยกย้ายกันไปเรียนในที่ต่าง ๆ รวมเวลาตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน 2494 ถึงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2495 เป็นเวลา 108 วัน พวกเราเพื่อนนักศึกษาต้องพลัดพรากจากกัน ะเห่ร่อนแยกย้ายกันไปเรียนในที่ต่าง ๆ

คณะนิติศาสตร์และธรรมศาสตร์ไปเรียนที่เนติบัณฑิตยสภา ส่วนคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะรัฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ และปริญญาโท ไปเรียนที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จุฬา ฯ โดยเข้าเรียนตั้งแต่ 4 โมงเย็นถึง 2 ทุ่ม บางส่วนต้องเข้าเรียนที่โรงอาหารซึ่งไม่มีไฟฟ้า ต้องจุดเทียนเรียนกัน นักศึกษานักศึกษาจำเป็นต้องเข้าฟังคำบรรยายเป็นส่วนมาก ต้องนั่งเรียนอย่างแออัด เพราะสถานที่คับแคบ นับเป็นสภาพการณ์ที่กดดันบีบคั้นนักศึกษาอย่างมาก

ตอนกลับบ้านถนนนอกจากจุฬามีคนมาก ไม่มีแสงสว่างเลย พวกเรานักศึกษาหญิงกลุ่มเดียวกัน มีพี่ป๋อง (วิภา สุขกิจ) ปาน (ณัญจน) ปาน (บุญยืน) และฉัน เดินกลับกับพวกนักศึกษาชายคณะเศรษฐศาสตร์ คืนหนึ่งก็หาเรื่องล้อเลียนกันเพื่อคลายเครียด เรื่องเพลงสุนทราภรณ์ “โอ้วดวงใจอยู่ไกลลิบ...” คำว่า “ลิบ” เป็นชื่อแม่ของวรัชระ แม่ของวรัชระเสียไปแล้ว เรียกว่าร้องเพลงเพื่อล้อชื่อแม่เพื่อน หันไฉนนั้นมักลิ้นขียนมาจากตึกคณะสถาปัตยกรรม “เจียบ” โดยไม่มีใครต้องสั่ง รีบพากันเดินออกจากจุฬา ฯ แยกย้ายกันที่ถนนใหญ่กลับบ้าน คิดถึงเรื่องนี้แล้วยังอดฮาไม่ได้ ไม่รู้ว่าเพื่อน ๆ ยังจะจำเรื่องนี้ได้หรือเปล่า

ค.ร.ม. จ.ชาย ม.ร.ก.

วันที่ 28 กันยายน 2494 กองทัพบกเสนอคณะรัฐมนตรีขอชื่อมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง ด้วยจำนวนเงิน 5 ล้านบาท คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งให้พิจารณาเรื่องนี้ ลงมติเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2494 เห็นควรให้ชาย...ถึงขั้นนี้แล้ว ยิ่งทำให้นักศึกษามองเห็นเจตนาอันชั่วร้ายของผู้กุมอำนาจว่าจะทำลายล้างมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ทำลายอนาคตของนักศึกษาให้ดับมอดพินาศลง มหาวิทยาลัยแห่งนี้ที่ควบคุมกำกับระบอบประชาธิปไตยจะต้องสูญสลาย บ่งสัญญาณว่าระบอบประชาธิปไตยจะต้องมีอันเป็นไปกระหึ่มสูญสลาย.....

นักศึกษาเก่าใหม่ ต่างจังหวัด ในกรุงเทพฯ ๔ สุโขทัย

ไม่ว่านักศึกษาเก่าหรือใหม่ นักศึกษาในกรุงเทพฯ ฯ หรือต่างจังหวัดอดรนทนต่อไปไม่ได้แล้ว จึงต้องรวมพลังอย่างเหนียวแน่น ยืนหยัดต่อสู้กันอย่างเด็ดเดี่ยวท้าวหาญ ต่อสู้ทวงเอามหาวิทยาลัยกลับคืนมาให้ได้ แม้ต้องเผชิญหน้ากับการคุกคามอย่างหนัก ก็ไม่อาจสยบวิญญาณที่รักและหวงแหนมหาวิทยาลัย

และระบอบประชาธิปไตยที่อยู่ควบคู่กับมหาวิทยาลัย และประเทศชาติลงได้ตลอดกาล

การต่อสู้ของนักศึกษาเริ่มขึ้น

เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2494 นักศึกษาได้ยื่นหนังสือต่อรัฐบาล ขอให้รัฐบาลคืนมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาทันที รัฐบาล รัฐสภาให้สนับสนุนการเรียกร้องของนักศึกษา ขอความร่วมมือจากหนังสือพิมพ์ จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และบรรดาเยาวชนและประชาชนผู้รักความเป็นธรรมทั้งหลาย...แต่แล้วการเรียกร้องของนักศึกษากลับไม่ได้รับการพิจารณาจากรัฐบาล แม้วงการต่าง ๆ ดังกล่าว จะให้การสนับสนุนการต่อสู้ของนักศึกษา เรียกร้องให้รัฐบาลคืนมหาวิทยาลัยให้นักศึกษา

“ขบวนการ 11 ตุลาคม” ก็ยิ่งใหญ่

จากการที่รัฐบาลเมินเฉยต่อข้อเรียกร้องของนักศึกษาเช่นนี้ กลับกลายเป็นสิ่งที่ปลุกเร้าส่งเสริมพลังแห่งการเคลื่อนไหวต่อสู้ของนักศึกษาให้แก่ขยายและเข้มแข็งยิ่งขึ้น... จนก่อตัวเป็น “ขบวนการ 11 ตุลาคม” ซึ่งเป็นารรวมตัวกันต่อสู้ครั้งยิ่งใหญ่ของนักศึกษา ม.ธ.ก. “รวมกันเราอยู่ แยกกันเราตาย”

หลายคนส่งจดหมายประท้วงผ่านทางหนังสือพิมพ์ นายแพทย์ โชติมนูชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ยื่นกระทู้ถามรัฐบาลว่า เหตุใดกองทัพจึงยังคงยึดครองมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมืองต่อไป กระทั่งถูกบรรจุเข้าในวาระการประชุมสภา ฯ ในวันที่ 11 ตุลาคม 2494 และมีใบปลิวแจกเรียกร้องให้นักศึกษาไปชุมนุมหน้ารัฐสภา เพื่อฟังการตอบกระทู้ของรัฐบาล

ชุมนุมสำแดงกำลังหน้ารัฐสภา

ในวันนัดหมาย ในวันที่ 11 ตุลาคม 2494 ขณะที่นักศึกษาเตรียมพร้อมจะไปร่วมชุมนุมสำแดงกำลังหน้ารัฐสภา

เจ้าหน้าที่ผู้ใหญ่ของมหาวิทยาลัยก็ได้มาห้ามปรามนักศึกษา หากไม่เชื่อจะลงโทษอย่างหนัก นักศึกษาหาฟังเสียงไม่ ต่างทยอยกันไปชุมนุมที่หน้ารัฐสภา ฯ ตอนแรกรวมตัวกันที่เนติบัญญัติตยสภา และนั่งรถบัสไปที่รัฐสภา ปรากฏว่ามีกำลังสมทบจากเพื่อนนักเรียนนิสิตจากต่างสถาบัน ตลอดจนประชาชนผู้มิได้เป็นธรรมได้เข้าร่วมต่อสู้กับนักศึกษาด้วย ส่วนตำรวจได้ต้อนรับนักศึกษาด้วยรถตำรวจ 5 คัน พร้อมกำลัง 50-60 นาย อาวุธครบมือ อยู่ในสภาพเตรียมพร้อม แต่นักศึกษายังคงยืนหยัดต่อสู้จนถึงที่สุดอย่างไม่หวั่นไหว “ชีวิตเราคือโดม” นักศึกษาต้องผิตห้วง เมื่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบอ้าง “เหตุผลความมั่นคงที่ไม่อาจพูดได้”

“ขอพบจอมพล ป.” “ขอพบจอมพล ป.”

นักศึกษาจึงพร้อมใจกันแสดงเจตนาขอพบ จอมพล ป. ติบูลสงคราม เสียงตะโกนก้องว่า “ขอพบจอมพล ป. ขอพบจอมพล ป.” เมื่อจอมพล ป. ไม่ยอมพบ เสียงนักศึกษา ก็ดังถึงขั้นสนั่นหวั่นไหว ยังผลให้สภา ฯ ของชาติที่กำลังประชุมอยู่ต้องหยุดชะงักทันที จนครูใหญ่ จอมพล ป. จึงมาพบกับนักศึกษา นักศึกษาต่างไซโยให้ห้อง ตั้งคำถาม จอมพล ป. มากมาย สุดท้ายเป็นคำขอที่หนักแน่นเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของนักศึกษา คือ “ขอมหาวิทยาลัยคืน” พร้อมทั้งขอกำหนดวันคืนที่แน่นอนด้วยบอกว่าจะมีการสอบในเดือน ธันวาคม

จอมพล ป. ยอมคืนมหาวิทยาลัยให้นักศึกษา

จอมพล ป. สัญญาว่าจะคืนให้ก่อนเวลานั้น และกล่าว ว่า “พวกคุณลุกหลานกันทั้งนั้น” วันที่ 11 ตุลาคม จึงเป็นวันแห่งชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ของชาว ม.ธ.ก.

3 สัปดาห์ต่อมา นักศึกษาได้จัดทัศนศึกษาท่องเที่ยวไปจังหวัดนครสวรรค์ ในเช้าวันที่ 4 พฤศจิกายน 2494 นักศึกษาประมาณ 1,000 คน ขึ้นรถไฟจากกรุงเทพฯ ถึงนครสวรรค์ตอนบ่าย เวลาค่ำก็ขึ้นรถไฟ กลับมีรถบัสจอดอยู่ พาพวกเราตรงไปที่มหาวิทยาลัยในเช้าวันที่ 5 พฤศจิกายน ผ่านทหารที่เฝ้าประตูอยู่ ชุมนุมกันที่สนามฟุตบอลเป็นเวลาสั้น ๆ แล้วแยกย้ายกันกลับ

หลังจากที่มหาวิทยาลัยถูกยึดไป 4-5 เดือน จากการต่อสู้ของนักศึกษา และก็มีแต่การต่อสู้ของนักศึกษาเท่านั้น นักศึกษาจึงได้มหาวิทยาลัยคืน วันนี้จึงเป็นวันสำคัญของนักศึกษาถึงวันที่ 5 พฤศจิกายน ในปีต่อ ๆ มา นักศึกษาจึงถือเอาวันนี้เป็นวันเฉลิมฉลองของมหาวิทยาลัย

10 พฤศจิกายน 2495 นักศึกษาถูกจับกุม “กบฏสันติภาพ”

จากนั้นนักศึกษาถูกกระหน่ำเข้าเติมอีก เพียง 5 วันที นักศึกษาได้คืนมหาวิทยาลัย คือ ในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2495 นักศึกษาธรรมศาสตร์ถูกประกาศจับกุมในคดี “กบฏสันติภาพ” ร่วมกับสันนิษฐานทุกหมู่เหล่าทั่วประเทศ จำนวน 19 คน จนถึงปี 2496 เมื่อมีการส่งฟ้องศาลปรากฏว่ายังจับตัวไม่ได้ 3 คน

จำได้ว่าเมื่อมีการจับกุมในเช้าตรู่วันที่ 10 พฤศจิกายน 2495 นั้น ฉันคงมามหาวิทยาลัยตามปกติ และเกรงกันว่าจะมีการจับกุมกันอีก ดินนั้นจึงไม่ได้กลับบ้าน ที่ป้อม (วิชา สุขกิจ) พาหนึ่งรถไวยุชย์ตระเวนกรุงจนถึงรุ่งเช้าวันใหม่ ไม่เห็นมีเหตุการณ์อะไรอีก จึงกลับบ้าน ที่บ้านคุณแม่บอกว่า ได้เอาหนังสือหนังหาของฉันทโยนลงสระน้ำหลังบ้านหมดแล้ว

หลังจากการจับกุมในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2495 ไปแล้ว ตำรวจยังเรียกนักศึกษาไปสอบที่สันติบาลอีกหลายคน ฉันกับปาน (ณัญจนา) ก็โดนด้วย ตำรวจที่สอบพวกเราเป็นอัศวินแหวนเพชรทั้ง 2 คน

พันตำรวจตรี กมล ชนิวรรณ สอบฉันว่า “ใครเป็นคนให้เงินอุดหนุนแก่คณะกรรมการนักศึกษา? เพราะฉันเป็นทรัพย์สินกณะกรรมการนักศึกษาสมัยนั้น

ฉันตอบว่า “ไม่มี หนังสือและวารสารต่าง ๆ ก็ล้วนได้มาจากการลงโฆษณา”

ส่วนปาน (ณัญจนา) ดูเหมือนพันตำรวจโท ศิริชัย กระจางวงศ์ เป็นผู้สอบซึ่งเป็นนาย ตำรวจที่ผู้กรมีขงแกวมก

พันตำรวจโทศิริชัยถามว่า “คนที่มาด้วยกับฉันนั้น (หมายถึงฉันท) รู้จักกันไหม ?

ปาน (ณัญจนา) ตอบ “ไม่รู้จัก”

พันตำรวจโท ศิริชัยถามอีกว่า “ใครเรียกประชุมสันติภาพ ?”

ปาน (ณัญจนา) ตอบ “ไม่รู้”

ถามอีกว่า “จำหน้าไม่ได้หรือ?”

ตอบ “จำไม่ได้” “ไม่รู้จัก”

เสียงตำรวจตะคอกกลับ “โทก สนใจเรื่องนี้ทำไมไม่รู้จัก

ตำรวจพยายามคาดคั้นเอาให้ได้ จนกระทั่งนายตำรวจใหญ่ คนหนึ่งผ่านมาและถามว่า “เรื่องอะไรกัน ?”

พันตำรวจโท ศิริชัย ตอบว่า “สอบนักศึกษา”

นายตำรวจใหญ่พูดว่า “เด็ก ๆ ที่นั่น ไม่มีอะไรหรอก”

การสอบจึงยุติลง

จากนักศึกษา จนถึงอธิการบดี 31 ปี ชีวิตในธรรมศาสตร์

“ผมคิดว่ากิจกรรมนั้นเปลี่ยนชีวิต”

โดย ชนกนาถ สิทธิอำไพ

ทำไมจึงตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์?

ในตอนนั้นอยากเป็นผู้พิพากษาหรือไม่ก็อัยการ เพราะคิดว่าวิชาชีพนี้ค่อนข้างจะตรงกับลักษณะนิสัยของผมที่ชอบคิดชอบอ่าน ชอบถกเถียง และยังเป็นวิชาชีพที่ได้รับการที่ยอมรับในสังคมว่ามีค่าตอบแทนสูงมีเกียรติยศ และชื่อเสียงแต่พอเข้ามาเรียนกับคิดว่ามันเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยดีกว่า เพราะว่าทำอะไร ได้มาก ได้เจอกับคนใหม่ๆ และได้สร้างคนรุ่นใหม่ต่อไปได้ แต่ผมก็มีเหตุผลเล็กๆ ที่ซ่อนอยู่ว่า ด้วยพื้นฐานทางครอบครัวในขณะนั้นพ่อแม่เปิดร้านขายอาหารขนาดสองคูหาในต่างจังหวัด การที่จะเป็นอัยการและยับยั้งชนชั้นให้เป็นคนชั้นกลาง หรือคนชั้นสูงนั้น อาจจะต้องใช้การคอร์รัปชั่นเพื่อให้ได้มา แต่ตัวผมเองก็ไม่อยากทำอย่างนั้น เพราะไม่ค่อยไว้วางใจตัวเองว่าจะไปใช้โอกาสของวิชาชีพทำอะไรที่ไม่สุจริตเมื่อต้องไปอยู่ในอาชีพที่อาจจะต้องใช้วิธีเหล่านั้นช่วยในการยับยั้งฐานะทางสังคม ก็เลยคิดว่าเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยดีกว่า เพราะไม่มีโอกาสที่จะทุจริตคอร์รัปชั่นอะไรได้ และยังเป็นการควบคุมตัวเองทางหนึ่งด้วย

ย้อนอดีตเมื่อครั้งเป็นนักศึกษามีความทรงจำอะไรเกี่ยวกับธรรมศาสตร์บ้าง

เรื่องหลักๆ ในช่วงนั้นน่าจะเป็นเรื่องการเมืองเพราะผมเข้ามา เป็นนักศึกษาในปี 2521 ปีกว่าๆ หลังจากเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ธรรมศาสตร์ยังอยู่ในสภาวะที่ถูกครอบงำโดยรัฐบาลทหาร ยังมีผู้ต้องหาคดี 6 ตุลาติดคุกอยู่ และนักศึกษาหลายพันคนที่หนีเข้าป่า ร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เพื่อติดอาวุธต่อสู้ ในขณะที่บรรยากาศความขัดแย้งทางการเมืองค่อนข้างสูง กิจกรรมนักศึกษาถูกปิดกั้นค่อนข้างมาก

อะไรคือสิ่งที่ประทับใจในขณะนั้น?

สิ่งที่ผมพอจะจำได้และประทับใจ และได้ทำให้ผมเปลี่ยนวิธีคิดของผมต่อสังคม ต่อการศึกษา ต่อความสัมพันธ์ต่อผู้อื่น ก็คือการได้เข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัย โดดเรียนเป็นประจำไปทำหนังสือไปทำอะไรมากมายผมคิดว่ากิจกรรมนั้นเปลี่ยนชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการไปค่ายดูชีวิตนอกรั้วมหาวิทยาลัยที่แตกต่าง ทำให้ผมได้คุยกับคนอื่นๆ ทั้งรุ่นพี่ รุ่นน้อง และรุ่นเดียวกันคุยกับศิษย์เก่า และใครต่อใครมากมาย มันเป็นการฝึกให้มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ที่ติดต่อง้อรับ และรับฟังผู้อื่นฝึกให้คิดเป็นระบบ ฝึกให้กล้าแสดงออก และนำเสนออะไรให้เป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น เปิดมุมมองต่อโลกให้กว้างขึ้น ผมคิดว่าการทำกิจกรรมในช่วงที่เป็นนักศึกษา 4 ปีได้เปลี่ยนวิถีชีวิตในภายหลังของผมค่อนข้างมาก และผมประทับใจในชีวิตการเป็นนักศึกษาธรรมศาสตร์

มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ทางการเมืองบ้างหรือไม่?

ก็มีบ้างในระดับหนึ่ง คือผมได้ทำหน้าที่วันรพีของนักศึกษาเป็นหนังสือเล่มแรกๆ ในประเทศที่เปิดเผยข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 เนื่องจากขณะนั้นรัฐบาลเซ็นเซอร์ทุกอย่างเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้แม้กระทั่งพิมพ์รูป มีการเอาไม้ไล่ทุบศพ ฆาตร

คนถูกฆ่า และมีคนถูกฆาตกรออก ตอนนั้นก็ถูกอาจารย์ในนิติฯ ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาสอบสวนเรื่องนี้ เพราะรัฐบาลห้ามการนำเสนอข้อมูลที่เป็นปรัปกรณ์ต่อรัฐบาลต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และถูกสั่งให้ตัดภาพเหล่านี้ออกจากหนังสือ ซึ่งพวกผมก็ตัดออกจากหนังสือ แล้วก็นำไปยื่นแจกฟรีคู่กับหนังสือที่ขาย

**ผ่านชีวิตการเป็นนักศึกษา อาจารย์และผู้บริหาร
ช่วงชีวิตใดที่คิดว่า ผ่านมาอย่างเหน็ดเหนื่อยและช่วง
ไหนที่สนุกที่สุด**

เหนื่อยที่สุดก็คงตอนเป็นอธิการบดี สนุกที่สุดก็คงตอนเป็นนักศึกษา ผมใช้ชีวิตในธรรมศาสตร์มาตั้งแต่ปี 2521 ถึงปัจจุบันนี้ก็ 31 ปี โดยอยู่ในฐานะที่แตกต่างกันไปตั้งแต่นักศึกษาปริญญาตรี นักศึกษาปริญญาโท และเป็นอาจารย์ประจำ เมื่อไปเรียนต่อต่างประเทศแล้วกลับมาสอนหนังสือ มาเป็นผู้บริหาร มาเป็นอธิการบดี ช่วงเป็นนักศึกษาเป็นช่วงที่สนุกที่สุด เพราะไม่ต้องรับผิดชอบอะไรใด ๆ นอกจากรับผิดชอบในการเรียน มีเพื่อนมีทุกอย่าง อาจจะทำอะไรก็ทำ ไม่ต้องสนใจอะไร และมีความเป็นอิสระ ช่วงที่หนักที่สุดก็เป็นอธิการบดี

**การทำงานในฐานะอธิการบดี คิดว่าประสบความสำเร็จในช่วง
เวลาใดที่มีพลวัตความคิดในการทำงานในปัจจุบัน**

มี 2 ช่วง คือ ช่วงที่เป็นนักศึกษาและได้ทำกิจกรรม ได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ และอีกช่วงคือ ในระหว่างปี 2543-2547 ที่ได้ไปเป็นคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ที่ต้องดูแลเรื่องการศึกษาทั้งหมดในประเทศและถูกกล่าวหาจากคนส่วนใหญ่ว่าที่ประเทศรุ่นวายขนาดนี้ก็เป็นเพราะคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา นี้แหละ (หัวเราะ) คิดว่าเป็นช่วงที่ผมทำงานหนักที่สุดในชีวิต แต่ก็ เป็นช่วงที่ผมได้ประสบความสำเร็จมากมายในชีวิต ได้ร่วมงานกับ ผู้ที่มีประสบการณ์มากมาย ได้เปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตของครู 600,000-700,000 คน และนักเรียนอีกกว่าสิบล้านคน 3 ปีนี้จึงเป็นสามปีที่ยากและลำบากที่สุด เพราะเรื่องที่ได้ทำนั้น นับว่าเป็นเรื่องที่ใหญ่มาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อคนเป็นจำนวนมากและประเทศชาติในอนาคต จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สังคม ประสิทธิภาพ วิธีคิดและวิธีทำงานและชีวิตอย่างสำคัญ ทำให้ผมสามารถเป็นผู้บริหารธรรมศาสตร์ได้ในเวลาต่อมา

**ในฐานะที่ท่านเป็นประธานคณะกรรมการบริหารสำนักงาน
ศิษย์เก่า ท่านมีนโยบายในการบริหารงานด้านนี้อย่างไรบ้าง**

ผมคิดว่าศิษย์เก่าเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญของมหาวิทยาลัย ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นที่ไหนก็ตามก็จะคิดเหมือนกัน แต่ผมคิดว่าจริง ๆ มีแค่มหาวิทยาลัยเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้นที่พูดแบบนี้ได้ ศิษย์เก่ามีความหมายเป็นพิเศษในธรรมศาสตร์ ด้วยเหตุผลจากความเข้มแข็งและการก่อตั้งของมหาวิทยาลัยเมื่อ 75 ปีที่แล้ว ซึ่งผมก็ยังได้พูดคุยกับศิษย์เก่ารุ่นแรก ๆ อยู่บ้าง

ว่าธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีศิษย์เก่าที่รักและคอยช่วยเหลือมหาวิทยาลัยมากที่สุดความรักของศิษย์เก่าธรรมศาสตร์นั้น มีลักษณะพิเศษคือพร้อมที่จะช่วยใน ทุกๆทางที่พอจะช่วยให้ด้วยความรู้สึกที่ว่ามหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นของเขา ไม่ใช่แค่ที่ที่เคยเรียนจบเท่านั้นด้วยลักษณะนี้ธรรมศาสตร์จึงมีศิษย์เก่าที่กระตือรือร้นและใส่ใจเรื่องของมหาวิทยาลัยมาโดยตลอด

ดังนั้นผมจึงได้รับจดหมายและอีเมลมากมาย เมื่อมีเรื่องเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยได้เผยแพร่ไปทางสื่อต่าง ๆ ในปี 2477 ที่ธรรมศาสตร์ได้ถูกก่อตั้งขึ้น ในขณะนั้นไม่มีมหาวิทยาลัยอีกแห่งหนึ่ง คือ จุฬาลงกรณ์ฯ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยสำหรับการสร้างคนขึ้นมาเป็นข้าราชการพลเรือน ที่รับนักศึกษาจำกัดแค่เรียนร้อย และต้องจบมัธยมปลาย เพราะฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบจำนวนเรียนร้อยในเวลานั้นกับธรรมศาสตร์ซึ่งในขณะนั้นเป็นมหาวิทยาลัยเปิดให้คนทุกระดับการศึกษาสามารถเทียบวุฒิเข้าศึกษาได้ มีนักศึกษาในรุ่นแรกประมาณเจ็ดพันคน ที่มาจากคนทุกประเภท และทุกระดับชั้น ยอมให้เทียบประสบการณ์ ก็เรียนได้โดยไม่ต้องจบม.ปลาย ดังนั้นคนธรรมศาสตร์ในรุ่นแรก ๆ จึงมีความรู้สึกที่ว่าธรรมศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยที่ให้โอกาสกับพวกเขา ถ้าไม่มีที่แห่งนี้พวกเขา ก็ไม่มีโอกาสที่จะได้เป็นเปลี่ยนสถานภาพของพวกเขาได้ และสิ่งนี้ก็มิได้สร้างความผูกพันต่อบุคคลเหล่านี้กับมหาวิทยาลัย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ก็ไม่เคยลืมบุญคุณของมหาวิทยาลัยที่ช่วยทำให้เขามีวันนี้ในชีวิตและช่วยธรรมศาสตร์ทุกครั้งที่ถูกร้องขอศิษย์เก่าของธรรมศาสตร์นั้นได้ถูกหล่อหลอมสองสิ่งเข้าไปในความคิดคือ ความเข้าใจสังคม และความเข้าใจต่อคนที่เสียเปรียบ คนที่ขาดโอกาสและเข้าใจว่าธรรมศาสตร์ได้ให้โอกาสเขาอย่างไร และไม่ใช่เพียงแค่ศิษย์เก่าเท่านั้น สิ่งเหล่านี้ยังถูกปลูกฝังอยู่ในความคิดของชาวธรรมศาสตร์ทุกคน

**สุดท้ายนี้บอกสักที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ครบรอบ 75 ปี
ท่านมีข้อคิดเห็นฝากถึงชาวธรรมศาสตร์ศิษย์เก่าอย่างไรบ้าง**

อยากให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความสำเร็จ ความภาคภูมิใจ และยืนยันถึงอนาคตของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ และต้องฝากบอกกับศิษย์เก่าว่า ณ ขณะนี้ 75 ปีหลังจากก่อตั้ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ยังคงรักษาอุดมการณ์ของการเป็นมหาวิทยาลัยที่ให้โอกาสและมุ่งที่จะรับใช้สังคม สร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพและกำลังคนให้ดีขึ้น

พาพิ์เกี่ยวกับ รอบรั้วรังสิต

อินเทอร์โดม

ดีโคม

สะพานดาว

ทุ่งรังสิต

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มีอาณาบริเวณที่กว้างขวาง และจัดได้ว่าเป็นเมืองแห่งการศึกษาที่พร้อมพรังไปด้วยสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆครบทุกด้าน เริ่มตั้งแต่ทางเข้ามหาวิทยาลัยฝั่งประตูถนนพหลโยธิน จะพบกับโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ที่เปิดให้บริการทั้งบุคลากรภายในและภายนอก โดยด้านหลังของโรงพยาบาล จัดเป็นโซนของคณะด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะสาธารณสุขศาสตร์ ไม่ไกลกันนักก็จะเป็นโซนของกลุ่มอาคารอิมเนเซียม 1 และศูนย์ SME ซึ่งมีความสวยงามอันเนื่องมาจากการออกแบบอิมเนเซียมที่มีความแปลกใหม่สะดุดตาและมีความโอ้อำในด้านของพื้นที่การใช้งาน ซึ่งจัดได้ว่าเป็นอิมเนเซียมที่ใหญ่และมีหน่วยงานจากภายนอกให้ความสนใจเข้ามาจัดการประชุมและงานมหกรรมต่างๆมากที่สุดอิมเนเซียมหนึ่ง

นอกจากนี้ในส่วนของศูนย์ SME ก็ยังประกอบไปด้วยกลุ่มเรือนไม้เล็กๆ เมื่อประกอบกับบรรยากาศที่เงียบสงบ จึงส่งผลให้โซนนี้เป็นที่นำ สนใจอย่างมาก นอกจากนี้แล้วสถานที่ที่ติดกับบริเวณด้านหน้าฝั่งถนนพหลโยธินก็ยังมีศูนย์สุขภาพหรือที่เราเรียกกันว่า

“สะพานดาว” อยู่ตรงกลางระหว่างสองโซนนี้อีกด้วย ซึ่งบริเวณนี้ใช้สำหรับออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจ จุดเด่นของบริเวณนี้คือสะพานขนาดใหญ่ ที่ใน

สะพานดาว

อดีตเป็นพื้นที่หนึ่งที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาทางน้ำในมหกรรมกีฬาเอเชียนเกมส์ ในปี 2540 ซึ่งในขณะนั้นเหลือเพียงร่องรอยและสิ่งก่อสร้างเมื่อสิบกว่าปีก่อนเท่านั้น ถัดเข้ามาไม่ไกลนักบริเวณด้านหลังอิม 1 ก็将与พบกับแปลงนาที่ใช้เป็นพื้นที่ในการจัดโครงการ“ธรรมศาสตร์ทานา” มากว่า 3 ปี เมื่อพ้นจากแปลงนาเข้ามาก็จะพบกับโรงพิมพ์ธรรมศาสตร์ บิมน้ำมัน seven-11 อาคารปฏิบัติการ โรงละคร การไฟฟ้าย่อย จนมาถึงกลุ่มอาคารอิมเนเซียมซึ่งติดกับประตูทางเข้าฝั่งถนนเชิงระกา ซึ่งในกลุ่มอิมเนเซียมกลุ่มนี้ ประกอบด้วยอิม 4 อิม 5 อิม 6 และอิมศูนย์กีฬาทางน้ำซึ่งจะมีสระว่ายน้ำให้บริการด้านบนและมีฟิตเนสเปิดให้บริการด้านล่าง ถัดไปจะเป็น Main Stadium ซึ่งเป็นอาคารสนามฟุตบอลขนาดใหญ่ โดยในวันปกติจะมีกิจกรรมเดินแอโรบิคบริเวณลานด้านหน้าหรือที่เรียกกันว่า “ลานพญานาค” โดยในบริเวณนี้ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้สะดุดตาก็คือ เสาจำนวนมาก ที่ในอดีตใช้ในการเชิญธงของประเทศที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์นั่นเอง เมื่อผ่านเข้ามาเรื่อย ๆ ก็将与พบกับอิม 7 ซึ่งเป็นอาคารของกลุ่มกิจกรรมด้านกีฬาซึ่งบริเวณรอบๆ กันนี้จะมีสนามต่างๆ อาทิ สนามยิงปืน สนามเทนนิส ฯลฯ

ส่วนฝั่งตรงกันข้ามซึ่งมีถนนเล็กๆ กัน ก็将与พบกับอาคารเรียนรวมกลุ่มสังคมศาสตร์ ซึ่งนับว่าเป็นแหล่งที่มีนักศึกษาพลุกพล่านมากที่สุด เนื่องจากบริเวณโดยรอบอาคารเรียนรวมฯ หรือที่เราเรียกกันว่า “sc” นั้น ประกอบไปด้วยกลุ่ม

อาคารเรียนของคณะต่างๆ มากมายทั้งสถาบันภาษา คณะศิลปศาสตร์

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมสงเคราะห์ฯ คณะรัฐศาสตร์ คณะนิติฯ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะการบัญชี คณะวารสาร และ คณะศิลปกรรมฯ เมื่อพ้นจากอาคารเรียนใน กลุ่มสิ่งคอมพิวเตอร์ไปก็จะพบกับคณะวิศวกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร และคณะสถาปัตยกรรมและการผังเมือง เมื่อย้อนกลับมาก็จะพบกับกลุ่มอาคารเรียนของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นแนวยาวตรงที่เรียกกันว่า "อาคารเรียนบรรยายรวม" (บร.) ซึ่งในโซนนี้ถือเป็นกลุ่มอาคารเรียนหลังเริ่มแรกที่มีการขยายจากท่าพระจันทร์ มาสู่ รังสิต โดยในโซนอาคาร บร. จะมีทั้งที่ทำการประชณี สหกรณ์ออมทรัพย์ ศูนย์หนังสือ ฯ

นอกจากนี้ยังมี**อาคารคิมนิคมบริหารและสำนักงานอธิการบดี** รวมอยู่ด้วย โดยจุดเด่นของอาคารโดมบิหาร ก็คือสระน้ำซึ่งมีน้ำพุประดับอยู่ด้านหน้าอาคาร เมื่อมองจากด้านหน้าภาพสะท้อนของอาคารโดมซึ่งเป็นเงาในน้ำมีความสวยงามทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน สถานที่นี้มีความสำคัญมิใช่เพียงอาคารโดมซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งธรรมศาสตร์เท่านั้น หากแต่ยังเป็นเสมือนที่หลอมรวมคนจำนวนมากให้เข้าหากันในวาระสำคัญต่างๆ เช่น ในงานลอยกระทง เป็นต้น

อีกบริเวณหนึ่งที่น่าสนใจก็คือ **"หอพระประจำมหาวิทยาลัย"** ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับ**ห้องสมุดป๋วย อึ๊งภากรณ์** จุดเด่นของหอพระก็คือ การจัดวางผังที่มิใช่แค่การจัดทำหอพระ แต่ยังคงประกอบไปด้วยกลุ่มอาคารบริเวณโดยรอบที่มีไว้เพื่อใช้สำหรับประกอบพิธีกรรมและเป็นที่สำหรับรับรองเมื่อมีพระสงฆ์มาเทศนาหรือปฏิบัติ ศาสนกิจอีกทั้งยังมีห้องสำหรับกลุ่มกิจกรรมพุทธธรรมทั้งสองฝั่งอีกด้วย ถัดมาเรื่อยๆจะพบกับอาคาร**หอพักใน** และ**โรงอาหารกลาง**ซึ่งมีทุกอย่างครบครันทั้งร้านเครื่องเขียน ร้านเสริมสวย ร้านทำกุญแจ ฯลฯ ติดกันก็จะพบกับ**ศูนย์ญี่ปุ่น**ซึ่งมีการอบรมและการเรียนการสอนด้านภาษา โดยศูนย์ญี่ปุ่นนี้จะมีจุดเด่นที่การจัดตกแต่งสวนที่สวยงาม และภายในยังมี เรือญี่ปุ่นแบบโบราณและสระน้ำเล็กๆ เป็นสถานที่ที่พักผ่อนหย่อนใจได้อีกด้วย นอกจากนี้ความสวยงามภายในอาคารแล้วจะพบว่าทางเดินทั้งสองฝั่ง

นั้นยังถูกออกแบบให้เป็นระเบียบ มีต้นไม้โค้งทากันทั้งสองด้าน และในช่วงที่ลมโชยและใบไม้ผลิทำให้การเดินทางเท่านั้นที่มีความรื่นรมย์อย่างมาก

นอกจากนี้ก็มีสถานที่อื่น ๆ ที่น่าสนใจอีก จำนวนมาก อาทิ**อุทยานวิทยาศาสตร์ (สวทช.)** **สถาบันAIT** **อาคารกิจกรรมนักศึกษา** **สำนักงานจัดการทรัพย์สิน บริเวณโดยรอบจะมีหอพักหมู่บ้านเอเซียเนกเมส**ซึ่งรองรับนักศึกษาหลายพันชุด สิ่งที่น่าสนใจคือลานด้านหน้าอาคารสำนัก งานจัดการทรัพย์สินหรือที่เรียกกันว่า **"อินเตอร์เทน"** ซึ่งเป็นลานประจำของกิจกรรม โดยเฉพะอย่างยิ่งในทุกวันจันทร์และวันพฤหัสบดีที่จะมี "ตลาดนัด" โดยจะมีผู้คนหลังไหลมาเป็นจำนวนมากส่งผลให้การจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกเกิดขึ้นที่บริเวณนี้ อย่างล้นหลามนั่นเอง

สิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่จะต้องกล่าวถึงปิดท้ายในที่นี้ด้วยเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีจิตวิญญาณและเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของคณะธรรมศาสตร์ ก็คือ **อนุสาวรีย์หรือรูปปั้นของอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ อาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ และอาจารย์สัญญาธรรมศักดิ์** จะพบว่า นอกจากความงดงามของอาคารที่ดูกว้างขวางและออกแบบไว้อย่างงดงามทางด้านสถาปัตยกรรมแล้วรูปปั้นของอาจารย์ทั้งสามท่านจึงเป็นอีกความงดงามหนึ่ง ที่มีไม่เพียงแต่ภายนอกเท่านั้นหากแต่เพียงพร้อมไปด้วยคุณงามความดีที่อยู่ภายในทั้งสามอนุสาวรีย์นี้ จึงเป็นวัตถุที่มีจิตใจมีความสำคัญ และหลอมรวมความเป็นธรรมศาสตร์ไว้ ณ ที่แห่งนี้นะมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

อนุสาวรีย์ ดร.ป๋วย

ตึก SC

หอพระ

หอพระ

พฤษภาคม สีดอกแดงอันประดับเครื่องระยิบของต้นทางนกกย แข่งกันแย้มดอกแค้นฟ้าครามในแดนธรรมศาสตร์

โดย สุจิตัน หารักษ์

ชมทางนกกยพลางคิดเพลินไปถึงถ้อยคหนึ่งของใครคนหนึ่ง
ที่ใครเขาเรียกขานกันว่า เป็น ‘เพลงเถื่อนแห่งสถาบัน’ ครานันวิทยากร
เชียงกูล ได้ฝากฝังถ้อยคหนึ่งเสมือนหนึ่งตัวแทนนักศึกษายุคแสงหาผ่าน
มาทางประพจน์ ถ้อยคหนึ่งเสียดแทง ชมชื่น บอกเล่าเรื่องราวของเจ้า
‘ดอกทางนกกย’ ถึงชนธรรมฯแต่หนหลังตัวสะกดเรียงร้อยถ้อยคำ
แล้วฉันก็ได้พบ...

“ฉันหลงรักทางนกกยดอกแรกผ่านบทกวี”

“ดอกทาง นกกย สีแดงอัน บานอยู่เต็มฟากสวรรค์
คนเดินผ่าน ไปมากัน เขาดันดิน ภาสิ่งไฉ
ต้นนา มีมาย ที่บ่หรือ จงเยื้องชื้อ โตโตไหน
อย่างก็โก้ หลุกรา รากาทำโต จงให้พอ ขายนา เกลือกเอา”

ฉันเดินทางมาถึงฟากสวรรค์ที่ วิทยากร เชียงกูล หมายถึงเข้าไป
‘เจ็ดทศวรรษ’ ธรรมศาสตร์ตามเจตจำนงของปณัติที่ต้องการให้มหาวิทยาลัย
ลัยอุปมาประดุจบ่อน้ำบาดความกระหายของราษฎรผู้สมัครแสวงหาความรู้
บัดนี้ได้มาทะเลสังคผลักได้ไทกลายเป็นมหาวิทยาลัยปิด นั่นหมายถึงถึงไม้ใช้
ทุกคนที่มีโอกาสได้ยดอกทางนกกยสีแดงงาม ณ ฟากสวรรค์อย่างตั้งใจ
แต่ที่ตกลงใจไปกว่านั้นก็คือการได้รับรู้ว่าเพราะผลพลอยของการ
เป็นมหาวิทยาลัยปิดโดยแท้ที่ทำให้การ ‘ตั้งใจ’ ตั้งคำถามต่อการ
แสวงหาความหมาย จากนักศึกษารุ่นหลังดูเขานำหนัก ไปสิ้น

จุดประสงค์ในการแสวงหาความหมายที่แตกต่างกัน...

ล่องเลยมากรทั้งวาระ:ธรรมศาสตร์เลยผ่านชีวิตกธรรม...

วันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2552 คือวันสถาปนามหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ครบรอบ 75 ปี ถ้าเปรียบเป็นต้นไม้ กาลนั้นมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ก็คงเป็นต้นต้นไม้ใหญ่ ฉันทอยากให้นักศึกษาทั้งหลายโดย
เฉพาะเพื่อนใหม่ที่กำลังก้าวเข้ามาและนักศึกษารุ่นปัจจุบันพินิจ
ตั้งยู่ทอง ช้างหอประชุมใหญ่ ทำพระจันทร์ ที่พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานให้กับชาวธรรมศาสตร์เมื่อวันที่
9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2506 เป็นตัวอย่างว่า ธรรมศาสตร์ ก็เปรียบ
เสมือนไม้ใหญ่ที่ผ่านร้อน ผ่านหนาวด้วยความทรนงองอาจมาไม่
น้อยฤดู อีกเป็นรากฐานกระบวนการความคิดประชาธิปไตยซึ่งกลายมาเป็น
รากแก้วตกลึกลงในสำนึกของบัณฑิตรุ่นแล้วรุ่นเล่าที่ธรรมศาสตร์ผลิตสู่
สังคมหวังให้เป็นหลักชัยอยู่คู่ประชาชน

แต่ต้นไม้ต้นไม้วางจะใหญ่โตสักเท่าใด หรือมีสัตว์ยืนหยัดอดทน
ฝามรสุมมาได้หลายร้อนหนาว...

หากไร้ สาขาออกไปปกแผ่ให้ความร่มเย็นแก่ผู้คนก็คงจะหมด
คุณค่า อยาให้คนขาดแคลนเอาได้ว่าชนธรรมศาสตร์รวมทั้งเหลือเพียง
กิ่งก้านสาขาที่ แข็งแรงจิตวิญญาณ

ก็ดูแต่ต้น ‘ยู่ทอง’ และเหล่าต้นทางนกกยที่พร้อมใจกันชูช่อ
อวดดอกสีแดงเพลิงเหลืองบานระยิบระยับในเดือน พฤษภาคม มันยัง
คงระยิบระยับงดงามจับตาประพุดตเช่นนี้ตรงเวลาทุกปี และยังเป็น
‘ความบังเอิญ’ ที่ห่อหุ้มความหมายแสนพิเศษสำหรับชาวธรรมศาสตร์
โดยแท้

เพราะหากว่าต้นทางนกกยคือตัวแทนธรรมศาสตร์ กลีบดอก
งามที่เจาะจงปรากฏโฉมในเดือนพฤษภาคม-มิถุนายนนั้น ก็คงจะร่วมกัน
แสดงพลังแย้มยิ้มต้อนรับเหล่า ‘เพื่อนใหม่’ ส่วนสีแดงเหลืองเหลือง
สายที่ระยิบระยับดอกไม้ก็ไมอาจตีความเป็นอื่นได้ถ้าไม่ใช่สัญญาณที่ราว
กับจะตอกย้ำคติธรรมให้กับเหล่านักศึกษาได้ระลึกว่าเหลือคือธรรมะ
ประจำจิตใจ ส่วนแดนนั้นไซ้คือโลที่ตพร้อมอุทิศให้มวลชน

พฤษภาคมกำลังจะหัน ล่วงสู่ มิถุนายน...ชมทางนกกยพลางเพลิน
‘เพลงเถื่อนแห่งสถาบัน’แววมโนในห้วงคหนึ่งอีกครา

“ ดอกทางนกกย สีแดงอัน บานอยู่เต็ม ฟากสวรรค์
เกินพอ ให้จำแบ่งปัน จงเก็บกัน อยาดิน พินเลยไป ”

ชูชชีบวงใน

เลือดเหลืองแดงฉายชัด ไนมานศิษย์เก่าคณะบัญชี ทันทีที่รศ. ยุพา กาญจนดุล ได้กล่าวเชิญชวนศิษย์เก่าบริจาคเงินเข้ากองทุนฯ คุณว่องไว วิชูชาติ ก็รีบบริจาคไปเลยทันที 100,000 บาท โอ้โฮ!! ใจบุญจริงๆ แต่เอ... พอลคิดดูอีกทีหรือจะเป็นอิทธิพลจากท่านคณบดี รศ. เกศินี วิชูชาติ รีบเล่าว่าเนี่ย??

ทุกครั้งที่เราทำงาน ฯ ขยับกิจกรรมใด ๆ ดร. ฌราทิพย์ อาร่วมพัฒนาเนี่ย ไม่เคยจะไม่มีส่วนร่วมด้วย

ไม่ว่าเมื่อไหร่โทรศัพท์ไปที่ท่านชวลิต เศรษฐเมธิกุลไม่เคยรู้สึก ผิดความคาดหวัง สำนักงาน ฯ กวนจนอายุ แต่อย่างไรก็จะกวนต่อไป

เคยจำได้ว่า รศ. ยุพา กาญจนดุล พูดไว้ในสมัยที่เป็น คณบดีคณะพาณิชย์ ว่า “ชีวิตนี้มาเกินพอ ชีวิตที่เหลือจะทำให้ กับคณะและมหาวิทยาลัย” อาจารย์ก็ทำจริงจัง ทั้งอุทิศกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ ความดีที่ท่านทำเพื่อส่วนรวม สำนักงาน ฯ ขอขออนุโมทนาในกุศลจิตของท่าน และอานิสงส์แห่งการทำส่วนรวม ได้ดลบันดาลและอภิบาลให้ท่านและครอบครัวประสบแต่สิ่งดี ประสงค์อันชอบธรรมทุกประการ

รู้สึกซาบซึ้งในคำพูดของดินโดม (คุณวรวีรย์ ศรีอินทร์รักษา) “ธรรมศาสตร์ไม่เพียงแต่ให้ที่เรียนของผม แต่ยังที่ท่ามาหากิน การที่หม่อมแม่แค่นี้ที่สุด ถ้าผมมีความสามารถเพิ่มเท่าไร ผมก็จะช่วยธรรมศาสตร์ให้มากยิ่งขึ้น”

คุณชัยทศ จำเนียรกุล นอกจากความเป็นครูที่สร้างคนแล้ว ใจที่เป็นกุศลยังคิดถึงธรรมศาสตร์ สถาบันศึกษา ด้วยการบริจาค เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้เพื่อน ๆ ผ่านกองทุนทำบุญวันเกิดกับธรรมศาสตร์แทบทุกวัน ด้วยความคิด “การบริจาคเงิน.....ทำให้สบายใจขึ้น ไม่ต้องท้อมาก ทำทีละนิดละหน่อยก็โอเค ทำแล้วใจเกิดปิติ.....”

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความสามารถในการบริหารงาน ทำให้หลาย ๆ คนในธรรมศาสตร์ ยังถามถึงอาจารย์เกษมสันต์ วีระกุล เสมอ ถ้าพอมีเวลาแบ่งปันให้มหาวิทยาลัยก็จะดี

เพื่อร่วมรื้อนฝากความรู้สึกถึง “คุณ” (ใครเอ่ย ?) คนเก่งที่ ฉายแววว่าจะได้ดีในอนาคต ที่เป็นทั้งครูและเพื่อนที่ดีในสมัยเรียน

มีผู้สังเกตว่า นอกจากบริหารงานเก่งแล้ว ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ที่มาจากคณะนิติฯ ส่วนยังเป็น family men ด้วย

มีเสียงแว่กแว่กใส่ว่า ว่าที่อธิการบดีในอนาคต คงไม่หัน ผู้บริหารคณะนิติศาสตร์

แม้งานจะมากมาย ไม่ว่าจะอยู่ไกลหรือใกล้แค่ไหน แต่ไม่เคยลืมสถาบัน ท่านผู้ว่าดีเรก ถึงฝั่ง และท่านผู้ว่าปรอดชัย บรรรัตน์ปราน ก็บริจาคเงินเพื่อเพื่อนรุ่นน้องยังสม่ำเสมอ

ไม่ว่าจะเป็นสายสังคมศาสตร์หรือสายวิทยาศาสตร์ ฯ เพื่องานธรรมศาสตร์และส่วนรวม ธรรมศาสตร์สืบนามความสามัคคี ก็ยังอยู่ในสมัยนิยม คณะแพทยศาสตร์ ทันตแพทย นิติศาสตร์ และพาณิชย์ศาสตร์ฯ พร้อมใจกันทำกิจกรรมเพื่อสังคมเร็ว ๆ นี้

ลูกโดมรุ่น ตมธก. ยังมีกรรมาร่วม พบปะสังสรรค์กันประจำ ก๊วน ตมธก. รุ่น 4 นำโดยคุณอารีย์ สุสายัณห์ ดูจะมีรายการเที่ยวไป ก็นไปบ่อยที่สุด

สปิริตสูงแม้อยู่ระหว่างลาเรียน ต้องยกให้ทันตแพทย์ อาจารย์สำเร็จ อินกล้า งานส่วนรวมของมหาวิทยาลัยก็ไม่เคยขาด และยังเป็นที่กำลังสำคัญในการสานสัมพันธ์ระหว่างสายวิทยาศาสตร์และ สังคมศาสตร์

งานสำนักงานงบประมาณเนี่ยหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะ เศรษฐกิจเช่นปัจจุบัน แต่คุณสมนึก พิมลเสถียร กลับดูอายุถอยหลังกว่า ลิขปีสวนกระแสน ไม่ทราบว่ามีสูตรดีในการลดวัยอย่างไร ชวยบอกบ้าง

ทุกครั้งที่คุณศิษย์เก่าทั้งรุ่นอาวุโสและทรงคุณวุฒิ เดินทางบริจาค เงินกองทุนทำบุญวันเกิด ฯ ด้วยตนเอง อาทิ ศาสตราจารย์ พิเศษ ศิริ เกวลินสฤตย์ คุณลัดดาวัลย์ บิณฑสันต์ และคุณพรทิพย์ จาละ เป็นต้น สำนักงานรู้สึกซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง และถ้าเป็นไปได้ก็ขอฝันว่า ลูกแม่โดมทั้ง หลายที่มีความพร้อมและไม่เคยหนีถึงแม่โดมได้นึกถึง มหาวิทยาลัยบ้าง

ต้องขอแสดงความเสียใจกับคุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิษย์เก่าผู้มีอุปการคุณต่อมหาวิทยาลัยอย่างมาก ที่สูญเสียคุณแม่

“โหมโรงคอลัมน์ชูชชีบวงในคงจะจำกัด้วยเรื่องข้อความจำกัด ของเวลาและข้อมูลข่าวสาร หากนับต่อ ๆ ไป ขอเชิญชวนให้ผู้ที่ต้องการ เสนอข่าวชูชชีบวงใน ส่งมาที่คณะผู้จัดทำจุลสาร สำนักงานศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เลขที่ 2 ถนนพระจันทร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ฯ 10200 หรือ ทางโทรสาร 0-2613-2043 หรือ ทางอีเมล tualumnioff@gmail.com คณะผู้จัดทำจะพิจารณาและเผยแพร่ให้ ได้มากที่สุด”

สนุกสนานท้ายเล่ม

เขาคือใครหนอ?

ขอเชิญชวนศิษย์เก่าทุกท่านมาร่วมทายปัญหาว่าบุคคลในภาพเหล่านี้คือใครกันบ้าง
สามท่านแรกที่ตอบถูก จะได้รับรางวัลที่ทางสำนักงานศิษย์เก่าสัมพันธ์ได้กำหนดไว้
สามารถส่งคำตอบมาตามที่อยู่ข้างล่าง

จุลสาร "สุโคม"

สำนักงานศิษย์เก่าสัมพันธ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2 ถนนพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง
เขตพระนคร กทม. 10200

โทรศัพท์ 0-2613-2044 , 0-2623-5540

โทรสาร 0-2613-2043

Web site : [www. Alumni.tu.ac.th](http://www.Alumni.tu.ac.th)

Email : tualumnioff@gmail.com